

Muzyka 7 (27.04.-30.04.)

Temat : Z dziejów muzyki – impresjonizm (str.132-134)

1.Na przełomie których stuleci twórców muzyki zafascynował malarski impresjonizm?

.....
2.Kto był jednym z pierwszych muzycznych impresjonistów?

.....
3.Co szczególnie inspirowało Claude'a Debussy'ego?

.....
4.Jakie znasz tytuły dzieł Debussy'ego?

.....
5.Jak się nazywa festiwal muzyki współczesnej, który od 1956 roku odbywa się w Warszawie?

.....
6.Co na tym festiwalu jest prezentowane?

.....
7.Od początku XX wieku kompozytorzy zaczęli poszukiwać nieznanych dotąd brzmień. Co, na przykład, zaczęli wykorzystywać?

.....
8.Co, często, przypominały przygotowane przez nich partytury (zapisy nutowe)?

.....
9.Kim zaczęli się stawać wykonawcy tych utworów?

Posłuchaj:

a)Arabeski Claude'a Debussy'ego

<https://www.youtube.com/watch?v=cVYH-7QGE-A>

b) „Pawany dla zmarłej infantki” Maurycego Ravela

<https://www.youtube.com/watch?v=GKkeDqJBIK8>

Naucz się melodii, słów, a później zaśpiewaj piosenkę pt:

„Wrażenia”

1. Srebrzyste o świcie jest morze
i światłem się mieni po kres...
Szkarłatne wychyla się słońce -
o, już jest!
Nim barwy się zmieniają, nasycą,
nim w dali rozplynie się mgła,
impresja na płótnie Moneta -
niechaj trwa!

Ref: Wrażenia, wrażenia ulotne jak sny!
Impresje, spojrzenia... A co widzisz ty?
Wrażenia jak mgnienia kolorów i chwil...
a co widzisz ty? Co słyszysz ty?

2. Ten księżyc nad taflą jeziora
w ciemności rozlewa swój blask,
pozłocił kontury miasteczek, wsi i miast!
Tu cienie przegonił znad łąki,
tam wodę przeniknął do dna
i w nutach się skrył Debussy'ego -
niechaj gra!

Ref: Wrażenia, wrażenia ...

25. Z dziejów muzyki – muzyka XX w.

Zaśpiewajmy!

Wrażenia

muzyka: Dariusz Tarczewski, słowa: Arieta Niciewicz-Tarach

1. Srebrzyste o świcie jest morze i światłem się mieni po kres...
Szkarpłatne wychyla się słońce – o, już jest!
Nim barwy się zmienia, nasyca, nim w dali rozplynie się mgła, impresja na płótnie Moneta – niechaj trwa!

2. Ten księżyc nad taflą jeziora w ciemności rozlewa swój blask, pozłocił kontury miasteczek, wsi i miast!
Tu cienie przegonił znad łąki, tam wodę przeniknął do dna i w nutach się skrył Debussy'ego¹ – niechaj gra!

Ref. Wrażenia, wrażenia – ulotne jak sny!
Impresje, spojrzenia... A co widzisz ty?...
Wrażenia jak mgnienia kolorów i chwil...
A co widzisz ty?... Co słyszysz ty?...

Chwila... A co widzisz ty...? Co słyszysz ty...?

Co będziemy dzisiaj robić?

- Zaśpiewamy piosenkę *Wrażenia*.
- Poznamy twórczość kompozytorów z XX w.
- Wykonamy partyturę graficzną.

¹ Debussy'ego [czyt.: debisiego].

robić?

kę
ć
w.
ifczną.

ze
i...
ce –
ycą,
ła,
i –

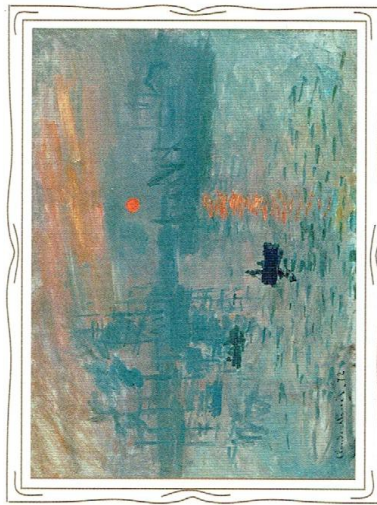
e jak sny!
wiesz ty?...
orów i chwil...
rsz ty? ...

a
lask,
k,
ki,
ta
y'ego¹ –

Na przełomie XIX i XX w. twórców muzyki zafascynował nowy kierunek w malarstwie określany jako impresjonizm. Jego przedstawiciele utrwalali na płótnie chwilowe wrażenia oraz światło zmieniające się w zależności od pory dnia. Zwracali także uwagę na ruch powietrza i kolorystykę. Kompozytorzy przenieśli metody stosowane przez malarzy do swoich utworów. Do przedstawiania świata w muzyce służyły im dźwięki o różnorodnej barwie i brzmieniu.

Ćwiczenie 1

Wykonajcie ilustrację plastyczną do utworu *Światło księżycowe*. Oddajcie w swojej pracy nastrój kompozycji Claude'a Debussy'ego [czyt.: kloda debisiego]. Posłuchajcie się wyłącznie plamami barwnymi, bez ukazywania szczegółów i stosowania konturów.

Claude Monet [czyt.: kłod moné] na obrazie *Impresja. Wschód słońca* przedstawił chwilę, w której wstaje nowy dzień.

Jednym z pierwszych muzycznych impresjonistów był francuski twórca Claude Debussy [czyt.: klod debisj]. Inspirowały go zjawiska ulotne, takie jak ruch morskich fal oraz blask księżycy i słońca. W swoich utworach wykorzystywał przede wszystkim różne barwy dźwięku. Wyobraźnię odbiorców pobudzały nie tylko same dzieła kompozytora, lecz także ich tytuły, np.: *Chmury*, *Morze*, *Światło księżycowe*. Muzyka Claude'a Debussy'ego nadal cieszy się popularnością, o czym świadczy wykorzystanie fragmentu utworu *Światło księżycowe* w filmie młodzieżowym *Zmierzczeni*.

Posłuchajmy...

*Claude Debussy, *Światło księżycowe*
z *Suite bergamasque* [czyt.: suit bergamask]
na fortepian

? Opiszcie nastrój kompozycji.
Jakie cechy muzyki o nim decydują?

A to ciekawe!

Od 1956 r. odbywa się w Warszawie Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”. Prezentowane są na nim najnowsze utwory kompozytorów polskich i zagranicznych. Na niektórych koncertach artyści wykorzystują oryginalne sposoby wykonywania i przedstawiania muzyki, np. używają urządzeń elektronicznych albo urozmaicają swoje występy pokazami audiowizualnymi.

Pablo Picasso [czyt.: pikasso], Kobieta z mandoliną

Muzyczny impresjonizm zapoczątkował wiele zmian, które wpłynęły na późniejszy rozwój muzyki. W XX w. kompozytorzy poszukiwali nieznanymi dotąd brzmień, np. w utworach wokalnych wykorzystywali szept, gwizd i krzyk. Stosowali również nowe formy muzyczne.

Moja muzyka

Ułóżcie utwór na flet lub dzwonki oraz instrumenty perkusyjne.
 Postarajcie się, aby Wasza kompozycja miała ten sam nastrój co obraz Pabla Picassa [czyt.: pikassa] *Kobieta z mandoliną*. Na koniec wykonajcie Wasze dzieło.

Twórcy zaczęli także inaczej zapisywać swoje utwory. Bardziej swobodnie posługiwali się nutami, stosowali także wymyślone przez siebie znaki. Często przygotowane przez nich partytury przypominały grafiki, a niekiedy nawet wielobarwne obrazy. Wykonawcy mogli odczytywać takie zapisy na różne sposoby, dlatego podczas koncertów stawali się współtwórcami dzieł.

